

محور اول (احساس نیاز به دین، رسیدن به ضرورت دین و دینداری)

مقدمه

مفهوم دین‌شناسی (مقصود از دین‌شناسی)

جایگاه دین‌شناسی در منظومه علوم دینی (تفاوت با فلسفه دین، پارادایم و دین‌پژوهی، صبغه تاریخی)

ضرورت بحث دین‌شناسی

هدف از بحث دین‌شناسی: ایجاد و تقویت روح دینداری

تاریخچه دین‌شناسی:

مقایسه دین‌شناسی در اسلام و غرب: فطری بودن دین (تاریخ انسان در اسلام و غرب)، الهی یا بشری بودن دین، درخشش یا محو دین با پیشرفت علم

تعریف دین

الف) عرفی-لغوی

ب) اصطلاحی و تخصصی: تعاریف متعدد، تعریف مختار

ج) اصطلاحات متعدد (شریعت، قانون،...)

منشاء دین

الف) منشاء فاعلی: علت پیدایش دین

ب) منشاء قابلی: علل گرایش و توجه به دین

ضرورت دین

فواید دین

آثار دین در موقعیتهای و زمینه‌های مختلف و مراحل وجودی (انتظار از دین)

اهداف دین

نظام عبادی، فکری، اخلاقی، آموزشی، تربیتی، اقتصادی، سیاسی، خانوادگی
انتظار از دین - حرف سروش

جایگاه دین در نظام هستی و نظام زندگی (دین و زندگی)

- الف) اسلام و علم
- ب) اسلام و عقل، تعارض عقل و دین: فاتهموا...
- ج) اسلام و عرف

قلمرو دین

- الف) ابعاد انسان-ابعاد هستی
- ب) لایه‌های دین (عقاید، اخلاق، رفتار و لایه‌های انسان)

انواع دین

- الف) الهی
- ب) بشری (نحله‌ها)
- ج) شبه دین (اسطوره‌ای: بت، جادو، آداب)
- د) علت تنوع و اختلاف دین
- ه) مسیر تحولات دین
- و) تفاوت دین و موارد مشابه از حیث علت، اعتبار، کارکرد و توجه

تاریخچه دین

علل و درمان دین‌گریزی و دین‌ستیزی

- الف) علل معرفتی و کفایت عقل و علم: بی‌نیازی از دین (قلوبنا غلف)
- ب) علل روحی، روانی

محور دوم (دستیابی به دین حقیقی، رسیدن به اسلام به عنوان تنها دین حق و برتر)

راه صحیح انتخاب دین (راه دستیابی و تشخیص حقانیت و برتری دین)

حق و باطل ادیان ، وحدت و تعدد ادیان و دین حق، پلورالیزم

ویژگی های دین برتر

الف) فطری و سازگار با نظام هستی و نظام انسانی(سرشت)

ب) در نظر گرفتن گذشته و آینده انسان و هستی (کل مسیر)

ج) کمال (پاسخگویی به تمام نیازهای انسان در تمام بطون و لایه ها)

د) جامعیت (پاسخگویی به تمام نیازهای انسان در سطوح نیازها)

ه) خاتمیت

و) فراگیری

سرّ تجدید شرایع

امکان و وقوع خاتمیت و سرّ آن

مقایسه تطبیقی ادیان و اثبات حقانیت و برتری اسلام

محور سوم (اسلام چه می گوید)

پیام های اصلی؛ اسلام، شما را به کدام سو فرامی خواند و می برد؟

نقشه موضوعی محتوای اسلام

محور چهارم (نحوه استفاده از دین، دستیابی به کلیات استفاده بهینه از دین

اسلام)

ذاتی و عرضی

ثابت و متغیر، ثبات و تحول دین

اسلام و نیازهای زمان

زبان دین و روش فهم و برداشت از دین

مراتب دیانت (سطوح اسلام)

ظهور اسلام (لفظی، مفهومی، عینی، جامعی)

مراحل دینداری (راههای دینداری و حفظ و ارتقاء آن)

انحرافات و بحران ها در راه دین و دینداری

مجهولات در مورد دین

منابع مطالعاتی